

TOVERIT

Amerikan suomalaisten työläisnaisen äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 34.

TIISTAINA, ELOK. 21 P. — TUESDAY, AUG. 21st., 1917.

1917 — Seitsemäs vuosik.

Rena Mooneyn kirje

Suom. Alfred Ruis.

Toverittareissa ei ole mainittu juuri mitään Mrs. Mooneystä, eikä häntä vastaan käydystä julkeasta oikeus-sorrosta^{*)}; esitettiin tässä hänen kirjeensä työläistovereille. Kirje julkaistiin Oakland World-lehdessä, suomenkannattajana on se seuraava:

"Hyvät toverit ja toverittaret: Minä olen yhä vielä vankilassa, San Franciscossa.

Oikeuden valitsema lautakunta, järjestyneen työväen lautakunta, naisten klupien komitea ja suuri yleisö on vakuuttanut minun syyttömyyteni, mutta siitä huolimatta kielletään minulta vapaus.

Kokonaisten vuoden olen minä ja onnettomuustoverini kärsineet rangaistusta uskollisuudestamme työväen asialle.

United Railroads tahtoi saada meidät kaikki. Me vastustimme heidän sortotoimiaan. Me yritimme järjestää heidän työmiehien unioon.

Oletko koskaan ajatellut oikeuskuulustelun tulikoetta? Sydämettömät lakimiehet solvaavat yhdeksän viikkoa ja vaativat lautakunnan hirttämään sinut? Oletko koskaan otaksunut mitä se merkitsee istua päivä päivän perästä täällä ja ohitse kuletetaan julmaa, mustaa rikosta, kuvattuna kaikessa kauheudessaan, että lautakunnan mieliin jäisi pysyvä vaikutus? Ruumiit kuvataan sanoin ja loukkaantuneet tuodaan yksi toisensa perästä todistajiksi, eikä heillä kellään ole mitään sanottavana, joka yhdistäisi meitä tuohon heinä 22 p., 1916 tapahtuneeseen rikokseen Market ja Stuart katujen kulmassa San Franciscossa. Ne tuodaan aimastaan tekemään vaikutusta ja kertomaan haavoistaan.

— Minä en kyllä tunne vastenmielisyyttä noita ihmisiä vastaan, he ovat tosissaan, eikä kukaan loukkaantuneista valehdellut syyttäjiä puolelta, kuten heidän palkkaamansa prostitueraut väärienvannoijat, jotka tahtoivat vannoa meiltä elämäme.

Voitko kuvitella viattoman vangin mielialaa, nähdessään John McDonaldin todistajapaikalla? Sinä kun tiedät koko ajan,

^{*)} On ollut kaksi kirjoitusta, toinen viime numerossa, ensimmäinen jo viikkoja sitten. Toivomme, että paikalla olevat toverit lähettävät tietoja hänestä usein. — Toim.

että hän kyhää juttuaan syyttäjien antamien määräysten mukaan. Oleta olevasi minun tilalla tietäen, niinkuin minä tiedän, että samalla aikaa kun hän todistaa mieheni Tom Mooneyn olleen räjähdyspaikalla, olemme me mailia kaukana sieltä korkean rakennuksen katolla, seisomassa ja katselemassa paraatin ohii menoa, Jumalani, miten vastustamatonta halua tuusin, hypätäkseni jaloilleni ja huutaa "valehtelija", tuolle velhosuulle valapatolle, kun hän vannoi meidän viiden uhrin henkeä pois.

Sitte oli Estelle Smith, jonka laisille en koskaan ole sanonut moittivaa sanaa. — Sydämessäni olen aina osaa ottava katunaisille, jotka saavat osakseen kaikkein katkerimman kohtalon. Nähdä tuo nainen istuvan siinä ja häpäisevän totuutta, oi, toverit! se näyttää mahdottomalta, että semmoista voi nainen tehdä toiselle naiselle.

Entä äiti ja tytär Edeaut, mitä julmaa on tapahtunut, että heidät on voitu rajottaa niin alas valheeseen ja häpeään?

Mutta miksi jatkaa tätä pitemmälle. Tehän ymmärrätte sen!

Mitä minä tahdon tietää on, kuinka kauan minun pitää olla täällä? Kuinka kauan täytyy Tom Mooneyn, Billings'in ja Weinbergin virua vankilassa. Kuinka kauan saa Nolan olla lain "pidättämänä", vaikka häntä vastaan ei ole edes syytettäkään.

Te olette astuneet jalosti näinä koettelemuksien kuukausina, jolloin me olemme olleet teollisuussodan vankeina.

Te olette astuneet esiin kovalta ansaittujen dollareiden kanssa pelstamaan meitä hirsipuusta. Paljon on voitettu työvälle, mutta suoraan sanoen, toverit ettekö luule meidän olleen täällä linnassa jo kyllin kauan. Vaik-

ka meidät vapautettaisi takuulla, luuletteko että on annettava vähäkkään perään, ennenkuin tämä "oikeus"-kidutus on lopetettu. Ennenkuin me olemme kokonaan vapautetut ja syyte meitä vastaan kumottu.

Minä tahdon päästä jälleen työhöni musiikin alalla. Pienet oppilaani odottavat minua. Tahdotteko tehdä jotain osaltanne, että pääsemme ulos; meillä ei ole mitään asiaa täällä. Te tiedätte mitä siinä tarvitaan, että pää-

(Jatkoa kolmannella sivulla.)

POIS KYNELEET...

Pois kyneleet, äidit ja vaimot, Ne auttaa teitä ei voi. Ei niillä voi loppua raivot Missä kanuunnat kuolemaa soi!

Pois kyneleet, siskot ja veikot, Nyt aika on toimintaan. Käyimme yhtenä, vahvat ja heikot, Maailman rauhaa vaatimaan.

Pois kyneleet! Sillä missä rautaa

Isän, puolison teurastaa.

Ei itku, ei kyneleet auta, Siinä tarvitaan toimintaa!

Pois kyneleet! Sijalle tarmo, Joka sortajat uskomaan saa, Että siinä, missä auta ei armo, Käy sorretut vaatimaan.

"Alas sota, teurastus, hirvoinen, Ja rauha maailman kansoillen!" — On tahto kansan kärsineen, Alas kuolo, sota verinen!

"Rauhaa! Rauhaa me vaadimme, Se olkoon pyhin tahtomme! Rauhaa yllä maailman Käy lesket, orvot vaatimaan.

E. R—nen.

Työväen sanomalehdet

Kirj. E. S.

Nykyiset vuodet ovat ihmiskunnalle suuria muutosten vuosia. Kansojen hallituslaitoksia odottaa perinpohjaiset muutokset. Kansakuntien elämänjärjestys täytyy rakentaa uudeksi. Odottamattomien muuttusten tapahtuminen tekee laajan kansan tietoiseksi jostakin. Tietoiseksi jonkin välttämättömän muutoksen tapahtumisesta joka vaikutuksellaan luo uusia mahdollisuuksia ja muuttaa aatteelliset näkökannat. Pakko herättää kansan ajattelemaan yhteiskunnallisia asioita. Yksilöiden mahdollisuudet ja ennen harrastetut aatteet pengotaan tuijuttavaksi ja niiden todenperäisyys tulee koe-tekiksi. Todellisuus tekee yksilöille tajuttavaksi sen seikan että kunkin yksilön hyvinvointi ja rasitukset täydellisesti riippuvat yhteiskunnallisista suhteista.

Ihmisten kehityksen ehtona on ollut yhtenäisen toiminta, tilanne missä yksilöt liittäytyvät järjen järkeen ja työn työhön luoden uusia tuloksia. Nykyajan kehittynyt tuotanto sitoo yksilöt yhä täydellisemmin toisistaan riippuvaiseksi. Niinpä vastoinkäymisiä on selvítettävä yhteiskunnallisessa valossa.

Vanhoillisimpain porvarienkin jo usein täytyy myöntää hallitsemme epäkelvouden. Maassa tuotetaan ruokatarpeita yhä työläisillä, vaan työläisillä ei ole rahaa ostaa tarpeellistakaan määrää. Teollisuus tuottaa suuria rikkauksia. Työläisille siitä liikenee vaan vaivainen palkka, parempaa vaatiessaan vainotaan heitä kuin koiria. Vapaa ja onnellinen maa on melmä johon tuskin kukaan uskoo. Asevelvoituspakko ja sodankäynti tuottaa miljoonille kansalaisille puutetta, tuskaa ja elämän pimeätä surua. Raha vallitsee, harvat valitsevat, kansaa sorretaan ja vainotaan. Kansa ei ole luonut sekasortoisia oloja, vaan sekasortoiset ja nurjat olot pitävät kansaa sorrettuna. Omistusoikeus pakottaa miljoonat taloudelliseen pakkopaitaan; pakottaa palkko-orkiksi ja muita mahdollisuuksia ei anna.

Kansa ei tiedä eikä tunne yhteiskunnallisten asioiden alastonta todellisuutta. Porvarillinen sanomalehdistö ei valaise kansaa oikeilla tiedoilla, se peittää totuuksia omaksi hyväkseen. Työväen lehdet ovat syntyneet työ-

(Jatkoa toisella sivulla)

Rena Mooney oppilaineen.